

1	2	3						4

За неверно вписани данни виновните длъжностни лица, подписали удостоверението, носят отговорност по чл. 349 и 350 от Кодекса за социално осигуряване.

Настоящото удостоверение е издадено въз основа на изплащателните ведомости.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ: ..... **печат** **РЪКОВОДИТЕЛ:** .....

У П Ъ Т В А Н Е:

В графа 4-та се посочват получените брутни възнаграждения и други доходи от трудова дейност за работещите по трудови правоотношения, по служебни правоотношения по Закона за държавния служител, за кадровите военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, за държавните служители - офицери, сержанти и граждански лица по Закона за Министерството на вътрешните работи, за държавните служители - офицери, сержанти и граждански лица по Закона за изпълнение на наказанията, за съдиите, прокурорите, следователите, съдия-изпълнителите, съдиите по вписванията, съдебните служители, изпълнителите по договори за управление и контрол на търговски дружества, работещи по трудови правоотношения, и служителите с духовно звание на Българската православна църква и други регистрирани вероизповедания по Закона за вероизповеданията, върху които се изчисляват и внасят осигурителни вноски.

При изготвяне на документите за осигурителен доход на лицата, работили по трудови правоотношения за времето след 31 декември 2002г., когато се въвежда минимален осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност на осигурителя, а за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 8 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ за времето след 26 декември 2003г. да се има предвид следното:

1. Когато брутното трудово възнаграждение на лицето е по-високо от минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност, в удостоверение обр. УП-2, следва да се посочва брутното трудово възнаграждение, върху което са внесени или са дължими осигурителни вноски.

2. Когато изплатеното трудово възнаграждение през месеца или авансово изплатеното /в случаите, когато през отделни месеци е изплатен само аванс/, е по-малко от минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност, в удостоверение обр. УП-2 следва да се посочва минималният месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност, върху който са внесени или са дължими осигурителните вноски.

Когато няма данни за получаваното трудово възнаграждение, в издаваните документи за пенсиониране се посочва минималната работна заплата за страната за съответния период, а за времето след 31 декември 2002г. - минималният месечен осигурителен доход за работниците и служителите и за лицата, работещи по договори за управление и контрол на търговски дружества - чл. 40 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/.

За лицата, работещи по договори за управление и контрол на търговските дружества, разпоредбата на чл. 40, ал. 6 от НПОС се прилага, когато тези лица имат сключени трудови

договори.

Лицата по чл. 4, ал. 1, т. 2 - 4 от КСО **нямат минимален осигурителен доход и същите подлежат на задължително осигуряване върху изплатеното възнаграждение.**

Съгласно чл. 1, ал. 2 от Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите върху които се правят осигурителни вноски, и за изчисляване на паричните обезщетения за временна неработоспособност или за бременност и раждане осигурителните вноски за лицата, работещи по трудови правоотношения се внасят върху получените брутни трудови възнаграждения, включително възнагражденията за платените от работодателя отпуски по чл. 155 - 157, 159, 161, 166, 168 - 170 и 319 от Кодекса на труда /КТ/, но върху не по-малко от минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност на осигурителя и не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход, определен със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за съответната година.

Минималният месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност на осигурителя за лицата, **които не са отработили всичките дни през месеца или са се намирали в отпуски извън горепосочените, се определя пропорционално на отработените дни през месеца.**

Минималният месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност на осигурителя, **когато съгласно условията на трудовия договор или чл. 138, ал. 2 от КТ лицето е работило при непълно работно време се определя пропорционално на отработените часове.**

Когато в периода, от който се определя индивидуалният коефициент, се включва време на законоустановен отпуск, на временна неработоспособност или за бременност и раждане, или законна стачка се взема предвид:

1. **За времето на платен отпуск**, заплащан от работодателя или от органа по назначаването – **полученото възнаграждение за този отпуск, върху което са внесени или дължими осигурителни вноски.**

2. **За времето на временна неработоспособност или бременност и раждане, през което е получавано парично обезщетение от общественото осигуряване от 1 януари 2000г. до 31 декември 2004г. – обезщетението, върху което са внесени или дължими осигурителни вноски; когато това време е преди 1 януари 2000г. и след 31 декември 2004г. - доходът, от който е изчислено паричното обезщетение съгласно действащите разпоредби;**

3. **За времето на неплатен отпуск**, който се зачита за осигурителен стаж или на законна стачка – **минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния период.**

4. **За времето на отпуск по чл. 157, ал. 1, т. 4 и 5 от КТ** – възнаграждението, върху което са внесени или са дължими осигурителни вноски, а ако осигурителни вноски не се дължат – минималната работна заплата, установена за страната за съответния период.

Когато в периода, от който се определя индивидуалният коефициент, се включва време, през което лицата са били осигурени по чл. 4, ал. 1 и 2 от КСО, изплатените възнаграждения, за които не са внесени осигурителни вноски, се вземат предвид при определяне на осигурителния доход за пенсии с начална дата след 31 декември 1999г.

При определяне на осигурителния доход за лицата по чл. 4, ал. 1 и 2 от КСО, не се включват начислени и неизплатени възнаграждения, на основание чл. 70а, ал. 4 от КСО.

Когато в периода, от който се определя индивидуалният коефициент, се включва време, което се зачита за осигурителен стаж по чл. 9, ал. 3 от КСО се взема предвид доходът, върху който са внесени или са дължими осигурителните вноски.

За лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4 от КСО, които са били без работа поради уволнение, което е признато за незаконно от компетентните органи и получили обезщетение по чл. 225, ал. 1 от КТ, се дължат осигурителни вноски от датата на уволнението до възстановяването им на работа, както следва: **до 31 декември 1999г.** върху размера на

полученото обезщетение по КТ и Закона за съдебната власт в размера, определен за всички осигурителни случаи за съответната категория труд, по която лицето е работило преди уволнението; **от 1 януари 2000г. до 31 декември 2001г.**, в случай, че лицата не са работили при друг работодател вноските се внасят за целия период върху полученото брутно трудово възнаграждение за месеца, предхождащ месеца на уволнението; в случай, че лицата са работили при друг работодател, осигурителни вноски не се дължат от работодателя, извършил неправомерното уволнение; **от 1 януари 2002г.** осигурителните вноски се внасят върху последното брутно възнаграждение, ако лицето не е било осигурявано; ако лицето е било осигурявано, осигурителните вноски се дължат върху разликата между последното брутно възнаграждение и осигурителния доход, ако този доход е по-малък. За времето след 1 януари 2000г. осигурителните вноски се внасят в размерите, определени за фонд "Пенсии", в зависимост от категорията на труда, при условията на които е работило лицето преди уволнението. От 1 януари 2002г. за тези лица се дължат осигурителни вноски и за ДЗПО в професионален и универсален пенсионен фонд. От 1 януари 2003г. възнаграждението, върху което се внасят осигурителните вноски, не може да бъде по-малко от минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по икономическа дейност на осигурителя и по-голямо от максималния месечен осигурителен доход.

В осигурителния доход се включват средствата за социални разходи, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски. **До 1 януари 2003г.** осигурителни вноски се внасят и върху средствата, изплащани за работно и униформено облекло на работниците или служителите през една календарна година за стойността им над 10 минимални работни заплати, установени за страната. **От 1 януари 2003г.** сумите за социални разходи, върху които са внесени или са дължими осигурителни вноски, **не се включват при определяне на минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност на осигурителя.**

Във връзка с посочената разпоредба за времето след 31 декември 2002г., когато изплатеното трудово възнаграждение на лицето е по-ниско от минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност и на лицето са изплатени и суми за социални разходи, върху които са внесени или са дължими осигурителни вноски, осигурителният доход, от който се изчислява размерът на пенсията, се формира от минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по основната икономическа дейност и от сумите, изплатени за социални разходи, които се посочват отделно.

В осигурителния доход за времето след 8 август 2000г. се включва изплатеното обезщетение по чл. 222, ал. 1 от КТ за времето, през което лицето е останало без работа.

За времето след 31 декември 2002г., когато лицето е работило при непълно работно време, удостоверението обр. УП-2 се издава помесечно.

Когато работник или служител е получил допълнителни възнаграждения от трудовата дейност, изплащани тримесечно или годишно, в брутното трудово възнаграждение, или дохода който се вписва в графа 4-та, се посочва само част от сумата им, съответстваща на периода, от който се определя пенсията.

Доходът, върху който се дължат или са внесени осигурителни вноски, се посочва в графа 4-та както следва:

- а) за трите последователни години от последните 15 години осигурителен стаж до 1 януари 1997г. по избор на лицето - в неденоминирани лева;
- б) за осигурителен стаж от 1 януари 1997г. до 30 юни 1999г. - в неденоминирани лева;
- в) за осигурителен стаж от 1 юли 1999г. до 31 декември 1999г. - в деноминирани лева;
- г) за осигурителен стаж за времето след 1 януари 2000 г. до датата на пенсиониране **осигурителният доход се посочва за всяка календарна година отделно - чл. 2, т. 2 от НПОС.**

За всеки от периодите следва в забележка да се посочат елементите на възнаграждението, които участват при формирането на съответния осигурителен доход, без да се прави рекапитулация на сумите по размери.

За пенсиите за осигурителен стаж и възраст осигурителният доход се посочва до датата

на пенсиониране; за пенсиите за инвалидност - до датата на инвалидизиране, а за слепите и инвалидите по рождение или с придобита инвалидност до постъпването им на работа - до датата на заявлението.

В удостоверението служебните лица, издали документа следва изрично да впишат забележка на стр. 2 или 3 дали за посочените периоди са внесени осигурителни вноски и спазени ли са разпоредбите на чл. 6, ал. 2 от КСО и чл. 46 от НПОС.

Удостоверението обр. УП-2 следва да се изготви в два екземпляра, като вторият екземпляр след заверка от длъжностното лице по пенсионно осигуряване в съответното РУСО /СУСО/ се връща на осигурителя.